

**Sprawozdanie z działania
Systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2020/21**

Jednostka organizacyjna: **Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UwB**
(SPNJO)

Studium organizuje lektoraty z j. angielskiego, francuskiego, łacińskiego, niemieckiego i rosyjskiego w ilości 120 godzin na studiach pierwszego stopnia i jednolitych, na studiach drugiego stopnia - 30 lub 60 godzin (w tym warsztat j. specjalistycznego) oraz w szkołach doktorskich (15 godzin rocznie). Ponadto pracownicy Studium prowadzą zajęcia i wykłady na kierunku filologia obca (filologia angielska, romańska, edukacja dwujęzyczna) oraz na pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Na kierunkach filozofia i etyka, ekonomia, międzynarodowe stosunki gospodarcze oraz stosunki międzynarodowe studenci studiów pierwszego stopnia uczęszczają na lektorat z dwóch języków, najczęściej był to j. angielski z rosyjskim lub z niemieckim. Studenci kierunków historia i polonistyka oprócz języka nowożytnego uczą się także języka łacińskiego. Również studenci kierunku filozofia i etyka mają do wyboru język łaciński. Dla studentów kierunku prawo zorganizowane są dodatkowe fakultatywne zajęcia z języka łacińskiego. Poza tym studenci z całej uczelni mogą wziąć udział w kursie języka łacińskiego w ramach przedmiotu ogólnouczelnianego.

Na studiach niestacjonarnych (Wydział Nauk o Edukacji, Wydział Prawa - na kierunku prawo, Wydział Ekonomii i Finansów na kierunku ekonomia oraz Instytut Zarządzania na kierunku zarządzanie) liczba godzin lektoratu uległa redukcji i jest mniejsza o ¼ w porównaniu do studiów stacjonarnych.

Wydział Ekonomii i Finansów powziął w minionym roku decyzję o rezygnacji z dodatkowej oferty drugiego języka (60 h na II roku studiów stacjonarnych licencjackich i 36 h na niestacjonarnych).

W roku akademickim 2020/21 najwięcej studentów na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego roku I stopnia, pierwszego roku II stopnia, na stopniu III oraz na studiach jednolitych uczyło się języka angielskiego - 2997, rosyjskiego – 419 (w tym również jako drugiego języka), niemieckiego – 222 (najczęściej jako drugiego języka), łacińskiego – 184 i francuskiego – 102.

Na studiach niestacjonarnych odpowiednio: angielskiego - 1039, rosyjskiego – 124 i niemieckiego – 77.

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych jest jednostką dydaktyczną. Strukturę SPNJO tworzą dwa zespoły:

- Zespół Lektorów Języka Angielskiego (21 osób)
- Zespół Lektorów Języka Niemieckiego, Rosyjskiego i Języków Romańskich (8 osób).

W roku akademickim 2020/21 jednostka zatrudniała na etatach dydaktycznych 29 osób: 2 starszych wykładowców (w tym jednego z tytułem doktora), 21 wykładowców (w tym dwóch z tytułem doktora) oraz 6 lektorów (w tym jedną romanistkę na ½ etatu oraz jednego rusycystę z tytułem doktora na ½ etatu). Ponadto 3 osoby pracowały w ramach godzin zleconych (po jednym lektorze języka angielskiego, francuskiego i rosyjskiego).

Należy podkreślić, że wszyscy nauczyciele akademicy legitymowali się odpowiednim wykształceniem w zakresie nauczania języków obcych, w tym cztery osoby posiadały stopień naukowy doktora, również cztery – ukończony drugi kierunek studiów, trzy - studia podyplomowe, a jedna – studia doktoranckie. W semestrze letnim 2020/21 Joanna Wildowicz uzyskała stopień naukowy doktora. Tym samym od roku 2021/22 zatrudniamy pięć osób ze stopniem doktora (czwórkę anglistów i jednego rusycystę).

Pracownicy Studium złożyli pod koniec roku akademickiego 2020/21 informację o odbytych szkoleniach, wyjazdach w ramach programu Erasmus, o udziale w konferencjach i o działalności dydaktycznej, w kilku wypadkach także o pracy badawczej. 20 pracowników wzięło udział w konferencjach (przede wszystkim dydaktycznych, ale też naukowo-dydaktycznych oraz szkoleniach i w webinarach).

Dr A. Dzieciół-Pędich wygłosiła referat na konferencji „Teaching in challenging Times”(Malta, 8.-10.10.2020) i na konferencji PTN, (Lublin, 27.-29.05.2021). Organizowała i prowadziła sesję “Teaching students with hearing impariments” w ramach IP & SEN SIG IATEFL (22.01.2021). Opublikowała także rozdział w monografii (Białystok 2020). Dr Joanna Wildowicz opublikowała rozdział w monografii (Białystok 2020) i jest współredaktorem tomu pokonferencyjnego (Białystok 2020). Dr H. Bieluk wzięła udział w XVIII Forum Zaawansowanych Studiów nad Stanami Zjednoczonymi im. Profesora Andrzeja Bartnickiego” (2.-4.06.2021).

Mgr B. Rudziak rozpoczęła w semestrze letnim 2020/21 studia podyplomowe „Nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego”, a mgr M. Januszko była uczestnikiem szkolenia z zakresu sprawdzania państwowego egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego (23.04.2021, PB).

Tradycyjnie zainteresowaniem cieszyły się konferencje/wykłady/webinaria poświęcone językom specjalistycznym, takie jak konferencja „Language and law – traditions, trends and perspectives” (9-10.06.2021, WP UwB, uczestnicy ze Studium: mgr B. Kuzia, mgr M. Lubaszewska, mgr A. Markowska i mgr B. Miśkiewicz), wykład „A tale of two cities (and two courtrooms) – Comparing law and litigation in Warsaw and London” (Koło Naukowe Komparatystyki Prawniczej WPiA UW i British Law Centre), webinarium *Legal Writing and Effective Communication* –British Law Centre oraz *Juris Angliae Scientia*, (23.03 2021, Faculty Of Law, University Of Cambridge) czy wykład „The role of the General Court in the EU’s Legal System” (15.04.2021, British Law Centre oraz Elsa Gdańsk; uczestnik w wykładach i webinarium ze Studium: mgr M. Lubaszewska).

Powodzeniem cieszyły się też wykłady/ szkolenia/ warsztaty z zakresu roli motywacji w nauczaniu języków obcych. I tak mgr A. Pawłowska i mgr U. Tylicka wzięły udział w warsztatach „Motywacja i indywidualizacja w nauczaniu języka łacińskiego i kultury antycznej” (11.06.2021, UJ). Mgr M. Lubaszewska, mgr B. Miśkiewicz, mgr A. Pawłowska i mgr J. Waluk uczestniczyły w webinarium „Komunikacja pod lupą. Zła relacja = zła komunikacja”(26.IV.2021, PASE). Mgr J. Żylińska była słuchaczem webinarium „O prawie reaktancji psychologicznej w klasie – czyli jak wzbudzić motywację tam, gdzie jej brak” (10.04.2021Oxford Online Conference, prof. Alicja Gałązka), a mgr M. Penza-Szachowicz warsztatów „Motivated...?” (20.03.2021, James Cook Languages).

W związku z nauczaniem zdalnym pracownicy SPNJO uczestniczyli w szkoleniach dotyczących dydaktyki cyfrowej: mgr M. Penza-Szachowicz ukończyła certyfikowane szkolenie Flip Blended organizowane przez Instytut Innowacyjnej Edukacji we współpracy z British Columbia Institute of Technology, 10.-25.10.2020 (32 h), mgr E. Parfieniuk - kurs „Jak uczyć online?”(EduNation), mgr A. Kubas i mgr I. Kubas wzięli udział w webinarium „Nowoczesne technologie na wypadek powrotu lockdownu lub częściowo zdalnej nauki”i Ocenianie i testowanie osiągnięć uczniów z wykorzystaniem narzędzi online” (27.10.2020, 20.10.2020, English teaching i InstaLing), a mgr U. Tylicka w konferencji „Hybrydowo, zdalnie, stacjonarnie, czyli jak włączać uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w lekcje języka obcego (21.11.2020, PASE). Mgr W. Gierłachowska-Bałdyga, mgr A. Pawłowska i mgr B. Poskrobko uczestniczyły w szkoleniach zorganizowanych na UwB z obsługi platformy Blackboard Collaborate Ultra (22.10.2020), MS Teams (24.10.2021) oraz w szkoleniu „Konstruowanie zaliczeń i egzaminów przy pomocy platformy Blackboard – dobre praktyki” (14.01.2021).

Z uwagi na projekt „Nowoczesny uniwersytet dostępny dla każdego” realizowany na UwB pracownicy Studium mieli możliwość wziąć udział w szkoleniach „Zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych” (19.05.2021) oraz „Wsparcie studentów z zaburzeniami psychicznymi” (17.06.2021). Uczestnikami tych szkoleń były: mgr W. Gierłachowska-Bałdyga, mgr Anna Kuzia, mgr Iwona Kubas, mgr A. Pawłowska, mgr B. Poskrobko i mgr J. Żylińska. Ponadto dwie osoby - mgr U. Tylicka i mgr A. Pawłowska brały udział w webinarium „Uczniowie z dysfunkcjami i praca z uczniem zdolnym a nauka języka obcego” (21.10.2020, PASE).

Podobnie jak w latach ubiegłych pracownicy Studium wyjeżdżali w celach szkoleniowych w ramach programu Erasmus+. Mgr B. Miśkiewicz odbyła szkolenie metodyczne na Malcie (23-27.08.2021). Mgr A. Górską i mgr M. Penza-Szachowicz przebywały na University of Crete (4-11.09.2021), a mgr A. Kubas i mgr I. Kubas byli słuchaczami intensywnego kursu języka hiszpańskiego (16-21.08.2021, Malaga, Hiszpania).

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO:

- 1) Kontynuacja wsparcia finansowego udziału pracowników w szkoleniach, konferencjach i warsztatach metodycznych.
- 2) Zatrudnienie na ½ etatu lektorskiego absolwentów anglistyki i rusycystyki. Wsparcia kadrowego (godziny zlecone) wymagają również romaniści i germaniści. Łatwiej byłoby pozyskiwać współpracowników w ramach godzin zleconych, gdyby zwiększeniu uległa (bardzo niska) dotychczasowa stawka.

2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

Jakość kształcenia jest monitorowana przez Komisję ds. jakości kształcenia w SPNJO (przewodnicząca Komisji – mgr I. Kubas, w skład wchodzi również Zastępca Kierownika SPNJO ds. dydaktyki mgr E. Wyszczelska). Podobnie jak w latach ubiegłych przedmiotem uwagi Komisji były treści sylabusów.

Nad właściwym przebiegiem procesu dydaktycznego czuwają także koordynatorzy lektoratów na poszczególnych kierunkach, kierownicy zespołów oraz dyrekcja SPNJO. Zaistniałe problemy są przedmiotem posiedzeń Rady Studium.

Łacinniczka SPNJO – mgr A. Pawłowska - zorganizowała dwa kursy j. łacińskiego: „Ad astra” (zaliczenie otrzymało 27 studentów) oraz „Wprowadzenie do łaciny prawniczej” (zaliczenie uzyskało 21 osób).

Dr A. Dziecioł-Pędich angażowała się w ramach wolontariatu w działalność IP&SEN SIG IATEFL, organizacji zajmującej się m.in. nauczaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (<https://ipsen.iatefl.org>).

SPNJO posiada licencję na przeprowadzenie egzaminów certyfikowanych TELC (język angielski, rosyjski) oraz egzaminu IELTS we współpracy z British Council. Wzorem ubiegłych SPNJO miało w roku 2020/21 dodatkową ofertę kursów językowych odpłatnych skierowaną głównie do studentów, doktorantów oraz pracowników UwB. W kursach mogły wziąć także osoby spoza uczelni.

Mgr I. Kubas przygotowała program nauczania oraz prowadziła kurs przygotowujący do testu IELTS, British Council w okresie 10.2020-02.2021 (8 studentów) i 02.-06.2021 (11 studentów).

Mgr M. Penza-Szachowicz zorganizowała i poprowadziła 2 kursy online przygotowujące do egzaminu TELC B2: 60 godz. od 09.11.2020 r. do 05.03.2021 (9 osób) i 30 godz. od 08.03.2021 r. do 07.05.2021 (10 osób).

Na zakończenie kursu TELC B2 odbył się egzamin certyfikacyjny, w którym udział wzięło 13 osób (22.05.2021). Egzaminowały: mgr A. Górską i mgr M. Penza-Szachowicz.

Mgr M. Januszko była członkiem Komisji Egzaminacyjnej sprawdzającej znajomość języka polskiego jako obcego (styczeń-luty 2021: 40 godz., maj 2021: 36 godz. i czerwiec 2021: 36 godz.). Egzaminowały na Politechnice Białostockiej i odbyły się pod auspicjami Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO:

Współpraca z Działem ds. dydaktyki UwB.

Kontynuacja dodatkowej oferty kursów językowych w ramach „Glotty”.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Podstawą oceny jakości zajęć dydaktycznych są kryteria zawarte w § 6 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Pod uwagę brane są wyniki hospitacji i ankiet studenckich.

W roku akademickim 2020/21 przeprowadzono hospitację dwóch pracowników. Należy zaznaczyć, że rok wcześniej w semestrze letnim odbyły się hospitacje wszystkich lektorów. Hospitacje są przeprowadzane przez kierownika SPNJO, dr hab. Annę Marię Harbig, prof. UwB, zastępcę kierownika ds. dydaktycznych, mgr E. Wyszczelską oraz przez kierowników zespołów: mgr A. Kubasa i mgr A. Pawłowską.

Studenci i doktoranci oceniają lektoraty za pośrednictwem systemu USOS. Ankiety są wypełniane anonimowo i dobrowolnie po zakończeniu lektoratu.

SPNJO nie posiada własnego systemu ankietowania. Studiujący na UwB oceniają lektoraty w ramach oceny zajęć na danym wydziale. Lektorzy mają wgląd w wyniki ankiet, natomiast kierownik Studium zwraca się do dziekanów z prośbą o udostępnienie wyników ankiet.

Pod koniec roku akademickiego 2020/21 przygotowano dokumentację dotyczącą oceny okresowej wszystkich pracowników Studium.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO: Kontynuacja.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

W roku akademickim 2020/21 SPNJO wzięło udział w przetargach na sprzęt potrzebny do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym składając zamówienie na laptopy.

Wzorem lat ubiegłych SPNJO kupuje książki potrzebne do prowadzenia zajęć – książki wchodzi następnie w skład księgozbioru Biblioteki Głównej.

Podobnie jak w ubiegłych latach Studium redaguje własną stronę internetową. Publikujemy na niej informacje dotyczące kształcenia językowego (Europejski system opisu kształcenia językowego), organizacji lektoratów, dyżurów pracowników, oferty zajęć fakultatywnych oraz sprawozdania z działań na rzecz jakości nauczania.

Sylabusy zajęć na poszczególnych kierunkach opublikowano w systemie USOS, natomiast sprawozdanie z działania Systemu ZJK - na stronie SPNJO.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO: Kontynuacja.

Realizacja rekomendacji z zeszłego roku:

Zakupiono 8 laptopów i 4 dyski SSD oraz programy Windows 10

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Studium nie prowadzi własnych kierunków studiów. Wspomagamy mobilność studentów przedstawiając w ramach lektoratów ofertę stypendialną uniwersytetów zagranicznych i organizacji zajmujących się wymianą akademicką. Studenci, którzy uczestniczyli w programach wymiany, zwykle przygotowują prezentację o pobycie na zagranicznej uczelni czy o praktyce za granicą. Lektoraty prowadząc kształcenie językowe przyczyniają się do

mobilności studentów (wymiany z uczelniami zagranicznymi bądź udział w programach unijnych).

O ile na polskich uczelniach lektorzy przeważnie biorą udział w postępowaniu rekrutacyjnym w ramach Erasmus, to na UwB jest to praktykowane w bardzo małym stopniu. I tak Wydział Nauk o Edukacji widzi potrzebę udziału lektorów SPNJO w rozmowie kwalifikacyjnej na wyjazdy zagraniczne – mgr M. Lubaszewska sprawdza umiejętności językowe studentów. Również mgr M. Januszko jest od roku 2019 członkiem komisji egzaminacyjnej na organizowanych przez Uniwersyteckie Centrum Rekrutacji egzaminach z języka polskiego dla zagranicznych kandydatów na studia na UwB.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO:
Kontynuacja.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Studium nie prowadzi kierunków studiów. Tak, jak w poprzednich latach, uzyskanie opinii absolwentów o lektoratach miało charakter pośredni tj. przez uwzględnienie pytania o możliwość rozwijania umiejętności w zakresie posługiwania się j. obcym podczas studiów w ankietach wysyłanych do absolwentów UwB przez Biuro Karier. Jak to było już wcześniej monitorowane, odpowiedzi respondentów mało wnoszą, gdyż są bardzo ogólne.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO:
Rekomendacja z roku ubiegłego pozostaje aktualna, gdyż pogłębione badania jakościowe przekraczają na razie możliwości kadrowe Biura Karier UwB.

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE WYKSZTAŁCENIA ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Studium nie prowadzi kierunków studiów. Uzyskanie opinii pracodawców o przygotowaniu językowym absolwentów ma do tej pory charakter pośredni tj. przez uwzględnienie pytania o przygotowanie językowe absolwentów UwB w ankietach Biura Karier lub wydziałowych. Taka forma badań wzbudza analogiczne zastrzeżenia jak w punkcie 6.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO:
Rekomendacja z roku ubiegłego pozostaje aktualna, gdyż pogłębione badania jakościowe przekraczają na razie możliwości kadrowe Biura Karier UwB.

8. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Studium nie prowadzi własnych kierunków studiów. Zakładane efekty kształcenia językowego na lektoratach zawarte są w sposób szczegółowy w sylabusach przedmiotów. Nad osiągnięciem przez studentów zakładanych efektów kształcenia czuwali prowadzący zajęcia, którzy stosowali różne formy pozyskiwania ocen.

Rekomendacja dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w SPNJO:

Kontynuacja.